

קובץ

האור להיים

שנה
שביעית

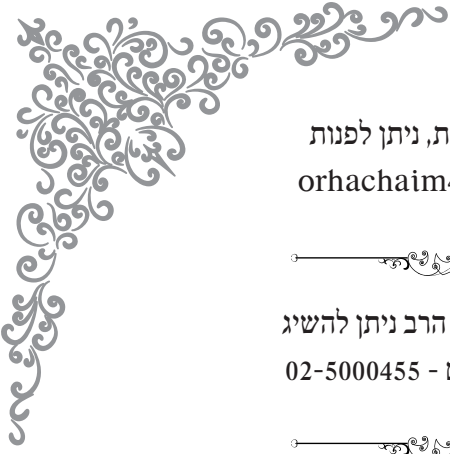
מאמרים ושיחות
מזן ראש הישיבה
הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

פרשת תולדות תשפ"ה

אמרי-השבת

ר"ת	צאת השבת	הדלקת נרות	י-ם
17:44	17:10	* 16:19	י-ם
17:39	17:08	16:17	ת"א
17:39	17:08	16:17	חיפה
17:44	17:10	16:20	ב"ש

* לנדהגים 40 דק': 15:59

להארות או הערות, ניתן לפנות
orhachaim4@gmail.com

דיסקים של שיעורי הרב ניתן להשיג
במשרדי אור החיים - 02-5000455

בס"ד ניתן לשמוע את השיעורים בשידור חי
בימים שלישי וחמישי בין השעות 21:00-22:00
קול הדף - 02-6400000
orhachaim.co.il

המעוניינים לסייע בהדפסת החוברת לשם זיכוי הרבים,
או להקדיש את העלון לרפואה, להצלחה, או לעילוי נשמה וכדו',
יוכלו לפנות באמצעות מייל:

orhachaim4@gmail.com
או בטלפון: **02-5000455** **02-5380014**
052-7129793

יוצא לאור ע"י "מכון אור החיים"
רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים

תוכן עניינים

פרשת תולדות תשפ"ה

חלק מהמאמרים נלקטו מתוך הספר "משכני אחר" - חומש בראשית

1 ..... שידוך שלא נולד

פרשה למעשה:

10 ..... החבילה המתאימה עבורך

18 ..... התשובה החכמה

22 ..... הכל בהשגחה

שידוך שלא נולד

וַיְהִי יִצְחָק בֶּן אַרְבָּעִים שָׁנָה בְּקָחְתּוֹ
 אֶת רַבֶּקָה בַּת בְּתוּאֵל... לֹו לְאִשָּׁה
 (בראשית כה, כ).

ליצחק שלושים ושבע שנים, ובו
 בפרק נולדה רבקה, המתין לה עד
 שתהא ראויה לביאה שלוש שנים -

ונשאה".

לכאורה קשה, מדוע המתין יצחק

עד גיל ארבעים
 שנה מלישא אשה,
 הרי אמרו רבותינו
 (אבות פ"ה מ"א):
 "בן שמונה עשרה
 לחופה?"
 התשובה רמוזה
 בהמשך הפסוק:
 "בְּקָחְתּוֹ אֶת רַבֶּקָה
 בַּת בְּתוּאֵל" -
 הוא המתין עד
 גיל ארבעים כיון

"יום אחד חלמה

הנערה כי מי שעתיד

להיות הזיווג שלה

הוא לא אחד מאשר

התינוק שנולד לדוד

ולדודה שלה..."

כל מיני סגולות להסיר את
 העיכובים, אולם הסיבה האמיתית
 פשוטה מאוד - זיווגם עדיין צעיר
 לימים, או שעדיין לא נולד בעולם,
 ועליהם להמתין עד שיגדל ויגיע
 לגיל המתאים.

שזיווגו עדיין לא נולד!

אומרת התורה (בראשית כב, כ-כג)
 "וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֵּגֶד
 לְאַבְרָהָם לֵאמֹר הִנֵּה יֵלְדָה מְלָכָה
 גַּם הִיא בָּנִים לְנַחֲרֹךְ אַחִיךָ... וּבְתוּאֵל
 יֵלֵד אֶת רַבֶּקָה". וכתב רש"י: "הרי

דהיינו, היא בת זוג המיועדת
'לו', לכן התעכב עד שהגיעה לגיל
המתאים ואז נשאה לאשה.

בחור רווק הגיע אל מרן הסטייפלר
זצ"ל וביקש ממנו ברכה לזיווג הגון
במהרה. אמר לו הסטייפלר: "זיווגך
עדיין לא בא לעולם"...

הבחור נתקף חרדה. הייתכן? אם
הזיווג שלי עדיין לא נולד, יהיה עלי
להמתין כעשרים שנה עד שאמצא
את זיווגי...

המחשבה הזו העיבה על מצב רוחו.
הוא שב אל הסטייפלר ותינה בפניו
את צערו.

אמר לו הסטייפלר: "תנוח דעתך,
אמת דיברתי אז כי הזיווג שלך
עדיין לא בא לעולם, אבל אל דאגה,
בקרוב תזכה להתארס"...

לכן יש מקרים שאנשים בעשור
הרביעי והחמישי לחייהם נישאים
לבחורות צעירות בנות שמונה
עשרה, ואז מתברר למפרע
שכשהאנשים הללו היו בני עשרים
- הזיווג שלהם טרם נולד.

אולם הידיעה הזאת אינה פוטרת את
האדם מלחזור ולחפש אחר זיווגו, כי
איש אינו יודע מיהי המיועדת לו ובת
כמה היא, וכמו שאמרו חז"ל (קידושין
ב ע"ב): "משל לאדם שאבדה לו
אבידה, מי חוזר על מי? בעל אבידה
מחזר על אבידתו" - 'אבידתו' של
האדם זו האשה, שהיא עצם מעצמיו
ובשר מבשרו (בראשית ב, כג).

התורה מעידה על יצחק אבינו שהיה
מוכן להקים את ביתו, אלא שזיווגו
עדיין לא בא לעולם. "בְּקָחְתוּ אֶת
רַבֵּקָה בַּת בְּתוּאֵל... לוֹ לְאִשָּׁה".
הדגישה התורה "לו לאשה" -

בבגדאד היו שני אחים יהודים, האחד היה חכם ובר מזל ואחיו עני מרוד.

הסולטן התורכי שמע על חכמתו הרבה של היהודי ומינהו ליועצו האישי לענייני מסחר.

היהודי עבר להתגורר ליד הסולטן וחי בעושר וברווחה. לעומת זאת, האח העני נאלץ לנדוד לערים אחרות ולחזר על פתחי נדיבים כדי להשיג טרף לביתו.

רק בדבר אחד שפר מזלו של האח העני: היתה לו בת צדיקה וחסודה, בעוד האח העשיר היה חשוך בניס.

באחד הימים הגיע האח העני לקושטא לחזר על הפתחים ולקושש פרוטה לפרוטה. הוא לא ידע שאחיו התמנה ליועצו של הסולטן והוא בעל מעמד גבוה בממלכה.

הוא הלך לשכונת היהודים וחיפש מקום ללון. חמלו עליו היהודים והראו לו את בית הכנסת האורחים הפתוח לכל דכפין. הוא לא ידע שאת בניית בית התמחוי, כמו גם את בית הכנסת הגדול, יזם לא אחר

תמה הבחור בליבו: איך ייתכן שמצד אחד הזיווג שלו עדיין לא בא לעולם, ומצד שני הוא יזכה להתארס בקרוב?! ואולי הסטייפלר רומז לו שהוא יתארס עם ילדה בת שלוש-ארבע?...

אולם חזקו עליו דברי הסטייפלר והוא המתין לראות איך יפול דבר. כעבור כמה חודשים הוא התארס עם... גיורת.

ואז הכל התחוויר לו: מסתבר שבשעה שהוא בא לראשונה לבקש את ברכתו של הסטייפלר, הבחורה היתה באמצע תהליכי גיור. כל עוד לא התגיירה בפועל, חשובה היא כמי שלא באה לעולם.

כאשר הוא הגיע בשנית אל הסטייפלר, היא כבר עברה את הגיור, ומעתה נחשבת כמי שבאה לעולם - "גר שנתגייר כקטן שנולד דמי" (יבמות מח ע"ב). וזכה שנתקיימה בו ברכתו של הסטייפלר שבקרוב יזכה להתארס עם זיווגו, כפי שנקבע לו מן השמים.

לחזקת אחיו והחל דף חדש בחייו. הוא השקיע את הכסף בסחורה ועסקיו שגשגו.

גם חייו של אחיו חשוך הבנים השתנו לבלי הכר. כניסתה של הנערה לביתו הפיחה רוח חיים בבית. הוא ואשתו גידלו אותה כבת והיא חיה באושר וברוחה.

והנה לימים פקד ה' את אשתו של יועץ הסולטן והיא ילדה בשעה טובה בן זכר.

השמחה הרקיעה עד לב שמים ולאושרם לא היה גבול. האם, שכבר היתה אשה לא צעירה, טיפלה במסירות בבנה הקטן, והבת הבוגרת המאומצת סייעה לה בגידולו של הילד.

יום אחד חלמה הנערה שמן השמים מגלים לה כי מי שעתידי להיות הזיווג שלה הוא לא אחר מאשר התינוק שנולד לדוד ולדודה שלה, הוריה המאמצים.

המחשבה שהיא תצטרך להמתין עשרים שנה עד שתוכל להינשא לו

מאשר אחיו, יועצו של הסולטן.

הוא עשה את דרכו לבית התמחוי. מה רבה היתה הפתעתו כשפגש שם את אחיו העשיר, אשר בא למקום כדי לעמוד מקרוב אחר פעילותו של מפעל החדס שנבנה ביוזמתו. השניים נפלו זה בזרועות זה, לאחר תקופה ארוכה שלא התראו.

שאל האח העשיר את אחיו: "מה הביא אותך לכאן?"

השיב האח: "באתי לכאן כדי לכלכל את אשתי ובתי. נודד אני מעיר לעיר ומחזר על פתחי נדיבים. כשמצטבר סכום הגון אני שב לביתי, עד שתכלה הפרוטה מן הכיס, ואז אני יוצא שוב למסע נדודים, וחוזר חלילה".

אמר לו האח העשיר: "יש לי רעיון. הבא לי את בתך, אגדל אותה בביתי כבת ואדאג לכל מחסורה, ובכך אסיר מעליך את העול הכספי הכרוך בכך. בנוסף, אתן לך סכום כסף מכובד שתוכל לעשות בו מסחר ולא תזדקק לבריות".

האח נעתר ברצון. מסר את בתו

הזקנה קפצה עליהם ושמחת החיים שלהם נעלמה כלא היתה. את יגונם וכעסם הם הוציאו על הנערה והאשימו אותה שלא שמרה כראוי על בנם יחידם האהוב.

את האמת המרה הם, כמוכן, לא העלו כלל במחשבתם.

בכעסם החליטו להוציאה מביתם ולהחזירה אל הוריה. אביה, שבינתיים הפך לסוחר מצליח, מינה אותה כמבשלת במטבח של בית התמחוי היהודי שהקים אחיו, יועצו של הסולטן.

ומה קרה עם הילד בתיבה?

הנהר הוליך את התיבה אל הים, ומשם שטה התיבה אלפי קילומטרים, עד שהגיעה לחופי אחת המדינות. דיג יהודי עמד בחוף עם חכה בידו, והנה הוא רואה תיבה משונה. הוא מְשֶׁה את התיבה

הטרידה את מנוחתה והיא נכנסה למרה שחורה.

בצר לה החליטה לעשות מעשה נורא: כשההורים לא שהו בבית, נטלה את הילד אל הנהר, הניחה אותו בתוך תיבה, הטמינה בתוכה את תכשיטיו של הילד וכן את הקמעות שנכתבו לו כסגולה לשמירה. היא אטמה את התיבה בשעווה, הניחה אותה בנהר ושבה לביתה.

כשחזרו ההורים לביתם, הזדעקו: "היכן הילד?"

הנערה היתממה ופרצה בבכי: "אינני יודעת. יצאתי לרגע מהבית וכששבתי הילד נעלם ואיננו".

ערכו חיפושים בכל האיזור, אך לא נמצא אות חיים. בבת אחת הרב עליהם עולמם. הם התאבלו על הילד האבוד ומיאנו להתנחם.

שבתלמידי הכיתה. השמועה שהוא איננו בנו האמיתי של הדייג עשתה לה כנפיים. פעם אחת, כשעורר הילד את קנאתם של חבריו, החלו לקנטרו וקראו לו בבזו ובלעג - "אסופי".

הילד נפגע עד עמקי נשמתו. הוא שב לביתו, נסער כולו, וסיפר ל'אביו' שחבריו בכיתה כינו אותו "אסופי". אמר ה'אב': "בני יקירי, הם מקנאים בך! לכן הם הוציאו עליך לעז וכינו אותך בכינויי גנאי. אל תשים לב אליהם!"

מפעם לפעם שמע הילד את הלחישות שהיו הילדים מתלחשים מאחורי גבו: "הוא אינו בן אמיתי להוריו, הם אספו אותו מהשוק..."

מן המים ופתח אותה, ולתדהמתו נגלה לנגד עיניו תינוק קטן ממרר בבכי.

התיבה נצנצה מהתכשיטים שמילאו אותה מקצה לקצה. הוא נשא את הילד ומיד הבחין שהוא מהול: "זה ילד יהודי!"

שמח הדייג היהודי על שזימנו לו מן השמים מצוה גדולה של הצלת נפש מישראל. נטל את התינוק והביאו לביתו.

חשב בלבו: הרי הילד בא לכאן וככרו בידו - הוא היה מסובב בתכשיטים יקרים, אמכור אותם, ובכסף הרב אגדל אותו כבן.

הילד גדל לתפארת. הוא נכנס ללמוד בתלמוד תורה והיה המובחר

השיעור השבועי

של מרן ראש הישיבה
הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

ימי המישי

ביאורים נפלאים על פרשת השבוע

ימי שלישי

שיעור מוסר

בשעה 21:00 בהיכל הישיבה רח' עזרא 1 ירושלים

orhachaim.co.il

ניתן גם לשמוע את השיעור בטלפון: 02-6400000 שלוחה 9

שיובילו אל אביו מולידו.

עד שיום אחד הגיע לקושטא. שאל היכן יוכל להתאכסן, והראו לו את בית התמחוי היהודי. נכנס פנימה, התיישב בקרן זוית, פתח ספר והחל ללמוד.

באותה שעה בישלה המבשלת את המאכלים עבור אורחי בית התמחוי. היתה זו הנערה שגדלה בבית דודה העשיר, היא זו שהניחה את התינוק בתיבה ושלחה אותו לגורלו...

כעת היא כבר לא נערה. שניהם גדלו מאז, שניהם השתנו לבלי הכר. היא כבר אשה בוגרת, והוא נער צעיר.

במשך כל היום היה הנער יושב והוגה בתורה, והאשה מגישה לו אוכל משובח מעשה ידיה.

ביום שישי הגיע אביו מולידו לבקר

כשנשנה הדבר שוב ושוב, פנה הילד לאביו ואמר לו: "משביע אני אותך לומר לי את האמת, מי אנוכי?"

כשראה הדייג שאין עוד טעם להסתיר את זהותו, סיפר לו את הסיפור האמיתי על התיבה שְׁמָשָׁה מן הים ובתוכה התינוק, ועל ההחלטה להביאו לביתו ולגדלו כבן.

הילד הנסער הודה לאביו-מאמצו על הצלתו ועל כל הטרחה שטרח עליו לגדלו כבן, אבל בתוך תוכו פעם בו הרצון לגלות את אביו מולידו וגמלה בליבו ההחלטה לאתר אותו ויהי מה.

לימים, כשגדל והיה לנער, החליט כי הגיעה השעה. יצא לדרך, הלך מעיר לעיר וממדינה ומדינה, ודלה כל שביב מידע אצל התושבים המקומיים, בניסיון לגלות קצה חוט

לעילוי נשמת

חנניה בן זהרה ז"ל

"דע לך", אמר האיש, "גם לי היה בן קטן. הוא נולד לנו אחרי שנים רבות של ציפיה. והנה ביום אחד הוא נעלם ואיננו, כאילו בלעה אותו האדמה. מאז אינני מפסיק להתאבל עליו, חיי אינם חיים".

המבשלת נפלה על הארץ מעולפת. מיהרו להושיב אותה על כסא, השקו אותה, עד ששבה נשמתה.

כשכולה רועדת היא פתחה את פיה ואמרה: "דעו לכם, לא מדובר בשני מקרים שונים של היעלמות ילדים, זהו אותו מקרה!"

היא פנתה לאב ואמרה לו: "דע לך, הנער הניצב מולך הוא בןך האובד!" האב ובנו התרגשו עד דמעות ושאלו: "מניין לך?"

אמרה: "את חטאי אני מזכירה היום" (מושאל בראשית מא, ט) ... פנתה לאב ואמרה לו: "כשגדלתי בביתך, עזרתי לכם בגידול התינוק שנולד לכם. עד שיום אחד חלמתי שהתינוק הזה מיועד להיות הזיווג שלי מן השמים. לא הייתי מסוגלת

בבית התמחוי. הוא נהג מידי שבוע להזמין אורח אל ביתו להסב עימו בסעודת השבת. הוא ראה לנגד עיניו עלם חמודות, נעים סבר וירא שמים, קרא לו והזמינו לביתו לשבת. הוא התעניין אודותיו ושאלו מיהו ומאין בא.

"אומר לך את האמת", השיב הנער. "באתי לכאן לחפש את אבי. בעודי תינוק מצא אותי דייג בתוך תיבה בים, נטל אותי לביתו וגידל אותי כבן. בילדותי הוא הסתיר ממני את עברי וחשבתי לתומי שהוא אבי האמיתי, אך מאז שגיליתי את עברי, אני משתוקק למצוא את אבי האמיתי. מזה כמה שנים אני נודד ממקום למקום, מנסה לאתר את אבי, בינתיים ללא הצלחה".

המבשלת שמעה את השיחה בין השניים וכמעט פרחה נשמתה... היא המשיכה להטות אוזן ושמעה בדריכות את דברי האב, שהשיב לנער האורח: "הסיפור שלך עורר אצלי את הסיפור האישי שלי, סיפור עצוב מאוד".

מלישא אשה כיון שידע שבית ישראל עתיד להיבנות ממנו, ולשם כך צריך לבנות את קומתו הרוחנית ולהשקיע עצמו בלימוד התורה, ואם יישא אשה לא יוכל להתעלות בתורה כראוי, כמו שאמרו חכמים (קידושין כט ע"ב): "ריחיים בצווארו ויעסוק בתורה?"

על כן, את שנות עלומיו הקדיש יצחק ללימוד התורה בכל כוחו - "קִדְּשׁ הַלְּוִלִים לַה" (ויקרא יט, כד), ורק לאחר שבנה את עצמו ומילא כרסו בתורה - אז הגיעה העת לשאת אשה ולהקים את ביתו.

יתר על כן, הלא אין אדם עומד על דעת רבו עד ארבעים שנה (ע"ז ה"ע"ב), אם כן בארבעים שנותיו של יצחק לא קיבל די מאברהם אביו. על כן המתין מלישא אשה עד לאחר הגיעו לגיל ארבעים, כדי שיוכל להוסיף ולקבל מאברהם ויזכה לעמוד על דעתו, ורק אז נפנה לשאת אשה.

להשלים עם העובדה שאצטרך להמתין עשרים שנה עד שאנשא. לקחתי את התינוק, הנחתי אותו בתוך תיבה והטלתי אותה אל הנהר. כל השנים לא ידעתי מה קרה לילד, עד לפני רגעים ספורים, כשהנער סיפר לך על הדייג שִׁמְשָׁה אותו מן המים."

הוציא הבן קמע שהיה עימו. היה זה אחד הקמעות שכתבו הוריו בינקותו כסגולה לשמירה והנערה טמנה אותם בתיבה. עיינו בקמע והנה מוזכר בו שמו של הבן, כפי שכתב בשעתו אביו מולידו.

קרא האב: "בני! אתה חי!" והבן זעק: "אבא, סוף סוף מצאתי אותך." והם נפלו זה בזרועות זה.

לימים, כשהגיע הנער לפרקו, הוא נשא את המבשלת לאשה, כפי שנקבע מן השמים.

יש מפרשים שיצחק אבינו התעכב

החבילה המתאימה עבורך

אך האם יעלה על הדעת שבעטיו של קושי זה תתחרט האישה על שהתאוותה להריון והתפללה עליו? פשיטא שעל אף כל הקשיים האישה שמחה ומאושרת ממצבה! חז"ל (כתובות סד ע"א) אף אומרים, שאישה יכולה לבוא בטענה כלפי בעלה, אם הוא אינו מסוגל להוליד, ולומר לו: "בעינא חוטרא לידא ומרה לקבורה", ומפרש רש"י: "רוצה אני שיהא לי בן שיחזיק בידי בזקנותי ואשען עליו, וביום מותי יקברני".

כיצד יתכן אם כן, שרבקה תתהה על הריונה בעטיו של צער העיבור? זוהי שאלתו הראשונה של ה"אור החיים" הקדוש על פירושו של רש"י.

וַיִּתְרַצְצוּ הַבָּנִים בְּקֶרְפָּה וַתֹּאמֶר אִם כֵּן לָמָּה זֶה אֲנִי וַתִּלְךְ לְדַרְשׁ אֶת ה' (בראשית כה, כב).

רש"י מפרש, שכאשר רבקה נכחה להרגיש עד כמה גדול הוא צער העיבור, היא שאלה: למה זה אנוכי מתאווה ומתפללת על הריון.

ה"אור החיים" הקדוש תמה על רש"י, ונבאר תמיהתו: אישה ממתינה עשרים שנה להריון. כמה סָבֵל, צער ועוגמת נפש עוברת. אין לתאר.

והנה, לאחר כל כך הרבה שנים היא זוכה סוף סוף להריון. כלום אפשר לתאר במילים את השמחה הגדולה האופפת אותה? אלא מאי? ההריון קשה, האישה סובלת צער...

להצלחת
דוד בן זהבה

כזה - שלא היה צער הריון טבעי.

ה"אור החיים" בעצמו מפרש ש'ויתרוצצו' - מלשון ריצוץ, שהיה האחד דוחק את השני בבטנה של רבקה עד כדי ריצוץ מוחו, ולכן טענה "אם בן למה זה אָנְכִי", שהרי אין כל תועלת בהריון כזה שבסופו הוולד לא יצא חי.

"וַיִּתְּלַךְ לְדָרֶשׁ אֶת ה'", רבקה הולכת לבית מדרשו של נֶשֶׁם, כדי לשאול אם יש דָּבָר מה שעליה לתקן, ובכך תוכל להציל את הריונה.

פשוט וברור שרבקה היתה מוכנה לסבול את צער ההריון, "כי הצדיקים יסבלו צער גדול בעולם הזה לתכלית טוב הנצחי".

לְזָפוֹת לִבָּן הוא טוב נצחי שכדאי לסבול עבורו בעולם הזה, וכמו שאמרו חז"ל (ברכות י"ז ע"א): "נשים במאי זכיין? [כמה זוכות לעולם הבא?], באקרויי בנייהו לבי כנישתא [שדואגות ללימוד התורה של בניהן, ומביאות אותן למקום הלימוד בבית

ועוד תמה עליו, אם מה שהפריע לרבקה היה הקושי וצער ההריון, מדוע קושי זה פסק לאחר שהקב"ה אמר לה "שְׁנֵי גוֹזִים בְּבִטְנֶךָ?" מסתמא הצער והקושי בעטיו של ההתרוצצות נמשכו גם לאחר שנאמרה לה תשובה זו!

על ענין זה של צער ההריון שהצטערה רבקה, אמרו חז"ל במדרש (בראשית רבה סג, כב): "מלמד שהיתה אמנו רבקה מחזרת על פתחיהן של נשים ואומרת להן: 'הגיע לכם הצער הזה מימיכם? אם כן הוא צער הבנים הלוואי לא עיברתי'. אמר רב הונא: אם כך אני עתידה להעמיד שנים עשר שבטים, הלוואי לא עיברתי".

ומסיים המדרש ואומר: "ותאמר אם כן למה זה אנכי" - זו שבעה ה' חמישה, הא תריסר". "זה" בגימטריא: שתיים עשרה, וזהו רמז לכך שרבקה חששה שעתידה היא ללדת שנים עשר שבטים מתוך צער

שאינו בר קיימא - היא הולכת לדרוש את ה', ולברר בבית מדרשו של ישם מה עליה לתקן.

מה שברור הוא, שבעלי האמונה אינם בוחלים בייסורים, ובד בבד עם ההשתדלות לבטלם על ידי תפילות ותיקון המעשים, הם מייקרים אותם מתוך אמונה שלימה כי כדאי לסבול בעולם הזה ולזכות על ידי כך לעולם הנצחי.

משל למה הדבר דומה, לאדם שחי חיי העולם הזה במלוא מובן המילה: דירת פאר, מכוננית יוקרה, ושאר כל התאוות וההנאות הגשמיות. נפש בהמית.

והנה, ביום מן הימים הערה עליו הקב"ה רוח טהרה. הוא החל למאוס בצורת חיים זו, ושאף לשנות את אורחות חייו מן הקצה אל הקצה,

הכנסת]". מה שרבקה לא היתה מוכנה לקבל הוא צער הכיליון, הצער שההריון הזה שלה הוא ללא תכלית.

הייסורים שאדם מתייסר בעולם הזה, מביאים להתעלות הנשמה. הם מכפרים ומזקקים אותה ומהווים מבוי ישיר לעולם הבא.

הצדיקים, בעלי האמונה, מוכנים לסבול בעולם הזה, ביודעם כי סבל זה הוא לתכלית הטוב הנצחי בעולם הבא.

ומכל מקום, למרות שישנה תועלת בעצם הייסורים, אין זה פוטר מהצורך לדרוש ולברר אם קיימת איזושהי סיבה שבעטיה באו הייסורים ושאפשר לתקנה.

לכן, כאשר רבקה מרגישה שבאו עליה ייסורים ללא תכלית, הריון

ניתן להקדיש את העלון לברכה, הצלחה
זיווג הגון, רפואה שלימה
או להבדיל, לעילוי נשמה
לפרטים: 02-5000455
orhachaim4@gmail.com

לחיות חיים רוחניים.

אולם, כחלק מנטישת הַרְגְּלֵי העבר היה עליו לעבור לגור בדירת חדר קטנה, עם מיטה ישנה, והדבר הוקשה בעיניו.

"אני", כך התלונן באוזני חבריו, "שהייתי רגיל לישון על מיטת קפיצים רחבה ונוחה, בחדר פרטי עם אמבטיה צמודה, אֶפְנֶס לתוך הכוך הזה, ואישן על גבי מיטה שכזאת?"

"אין ברירה", השיבו לו. "כדי להשיג רוחניות צריכים לוותר!"

"ידעתי גם ידעתי", אמר, "אולם חשבתי שמחדר שהוא 'בית מלון' יהיה עלי לעבור לאיזושהי 'מלונית', אולם לא חשבתי על כוך שכזה... אני מוכן להתפשר על תנאי החיים, אבל לא עד כדי כך..."

אבל הטענות לא עזרו לו. "כדי להשיג רוחניות צריך להתאמץ!" אמרו לו בהחלטיות. "עליך לעבור ניסיונות קשים - ולעמוד בהם! טוב שייסוריך הם, לכל הפחות, בסוג המיטה עליה תישן, ולא, חלילה, בדברים קשים וחמורים שבעתיים!" הייסורים הם בגדר ניסיון. יש כאלו שהניסיון הזה "כבד" עליהם. הם "מרימים ידיים" ופורשים. אין להם את כוחות הנפש והתעצמות להכיל אותם.

בכך הם מאבדים את היקר שביקרים: את כרטיס הכניסה הישיר לעולם הבא!

לא כל הייסורים שווים! כל אדם מקבל אותם לפי היכולות שלו. אף אחד לא יכול להתחלף עם חבילת

להצלחת

הדסה בת חגית

אחד צריך להשתדל לבחון כל דבר בפרופורציות נכונות, ולא ליפול לזרועות הייאוש, חלילה."

משהבחין שדבריו לא התקבלו על לב השומעים, החליט הרב לעשות מעשה:

הוא ביקש מכל אחד לכתוב את צרותיו על פתק. לאחר שערבבו את הפתקים, היה על כל אחד ליטול לידו פתק אחד...

ובכך התברר לכל אחד כי רק היה נדמה לו שלשני קל יותר...

כלפי חוץ היה נראה לו שהשני מסודר בחיים, טוב לו יותר ממנו, ואילו היה הוא במצבו - הכל היה בסדר...

היה נדמה לו כי אם השני עובד ואשתו עובדת ויש להם כסף - החיים שלהם פשוטים וקלים. לפתע התברר לו בפני אלו קשיים עומד אותם פלוני...

אף אחד לא יודע מה באמת מכילה "החבילה" שפלוני צריך לשאת על כתפיו. מה שברור הוא, שכל

הייסורים שנועדה לשני! הוא לא יעמוד בהם!

מספרים על רב גדול בישראל, שהיו באים אליו אנשים רבים לתנות בפניו את סבלם, איש איש ובעיותיו, איש איש וצרותיו, כאשר כל אחד מהם בוכה שקשה לו ומרגיש שאינו מסוגל יותר להחזיק מעמד.

המכנה המשותף בין כולם היו המילים: "אילו היו לי את תנאי החיים שיש לשני - היה לי קל הרבה יותר..."

כמעט ולא היה אחד שלא היה מוכן להתחלף עם השני. 'הדשא של השני - תמיד נראה ירוק יותר'...

הרב האזין ברוב קשב לכל אחד, וניסה להרגיעם ולומר, שאין אדם שאין לו צרות, גם אם על פניו נדמה שחיו סוגים בשושנים! ובתוך דבריו הוא סיפר לכל אחד שהתלונן, על זה שישב כאן לפניו וסיפר לו על צרות חמורות הרבה יותר.

"כל אחד", אמר הרב, "צריך לחיות את חיו, מבלי להביט על רעהו! כל

הזה, להנאות ולסיפוק תאוות, ולא מגלה כל עניין ברוחניות. מצד שני היא רואה אותו מפרכס לצאת כל זמן שהיא עוברת על פתחו של בית מדרש - הוא משתוקק לתורה ולרוחניות. כל כולו קודש לה'.

רבקה לא הסכימה לילד הפכפך, דו פרצופי... לילד שקורא, מצד אחד, "הִנֵּה אֲנֹכִי הוֹלֵךְ לָמוֹת וְלָמָּה זֶה לִי בְּכִרְהָ" (בראשית כה, לב), ובכך הוא מְגַלֵּה את היותו כופר בתחיית המתים, ומצד שני אומר: "אֲנֹכִי עֹשֶׂה בְּכִרְהָ" (שם כז, יט) ומגלה בכך שהוא מאמין ב"אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֵיךָ" (שמות כ, ב)...

תקבל החלטה! אם אתה רוצה להיות צדיק - תהיה צדיק עד הסוף, ואם חלילה להיפך - תהיה רשע עד הסוף! תחליט "הֲלֵנוּ אֲתָה אִם לְצַרְיָנוּ" (יהושע ה, יג)! לא חצי חצי!

אחד קיבל משמים את ה"חבילה" המתאימה לו! אף לא אחד יכול לשאת את זו של חברו.

הם אכן שבו בחזרה אל הרב, והודו בפניו: לא כל מה שנראה כלפי חוץ הוא אכן המציאות האמיתית.

לא כל הנוצץ - זהב. אף אחד לא יודע בדיוק מה עובר השני, וכשהוא מתוודע לדברים - הוא לא מוכן להתחלף איתו.

הדשא של השני רק נראה ירוק יותר.

רבקה אמנו קיבלה ניסיון קשה: "וַיִּתְּרָצוּ הַבָּנִים בְּקִרְבָּה" (כה, כב). היא עומדת תמהה לנוכח הניגודים הקיצוניים שֶׁמְגַלֵּה העובר שבמעיה. הפכפכות מן הקצה אל הקצה. מצד אחד הוא תאב רק לחיי עולם

עצמו מבית האסורים (ברכות ה ע"ב),
ומשום שיצחק ורבקה היו כחד
גופא (כגוף אחד), נאלצה רבקה לבקש
את עזרתו של צדיק אחר, נָשָׁם.

תשובת הצדיק, בשם ה', היתה:
"שְׁנֵי גוֹיִם בְּבִטְנִי", אלו הם שני
עוברים נפרדים, שעתידים להילחם
בכל עת זה בזה. האחד יעסוק בתורה
יומם ולילה, לא ימוש מתוך האוהל,
והשני ילחם בו בכל דרך אפשרית,
יגזור עליו כל מיני גזירות, יקצץ לו
בתקציבים, יקרא לו לשוויון בנטל,
ובלבד שיצליח לעקור אותו מתוך
האוהל...

כשהיא שומעת שמדובר בשני בנים
נפרדים - היא נרגעת!

"וַתֹּאמֶר אִם כֵּן לָמָּה זֶה אֲנֹכִי" - איני
חפצה בילד הפכפך שכזה, בשום
פנים ואופן!

"וַתִּלְלֵהָ לְדָרֶשׁ אֶת ה'" - היא הולכת
לבית מדרשו של נָשָׁם, שיורה לה -
ברוח קודשו - מה פשר הניגודים
התהומיים הללו שיש בעובר?
ומה עליה לתקן כדי לבטל את
ההפככות הזו?

ונשאלת השאלה: יש לה, לרבקה,
את בעלה הצדיק, יצחק אבינו. מדוע
אין היא פונה אליו ומבקשת ממנו
שיתפלל עליה? מדוע היא הולכת
לצדיקים אחרים, ופונה לבקש את
עזרתו של נָשָׁם?

התשובה לכך היא: אין חבוש מתיר

השיעור השבועי

של מרן ראש הישיבה
הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

ימי חמישי

ימי שלישי

ביאורים נפלאים על פרשת השבוע

שיעור מוסר

בשעה 21:00 בהיכל הישיבה רח' עזרא 1 ירושלים

orhachaim.co.il

ניתן גם לשמוע את השיעור בטלפון: 02-6400000 שלוחה 9

לספוג, דברי תורה, וכפי שנהגה אמו של רבי יהושע בן חנניא, שהיתה מביאה אותו לבית המדרש בעודו תינוק המוטל בעריסה כדי שייכנסו לאוזניו דברי תורה.

אולם מדוע רבקה עברה על פתחי עבודה זרה, והרי הכתוב אומר (משלי ה, ח): "הִרְחַק מֵעֲלִיָּה דַרְכָּךָ וְאַל תִּקְרַב אֶל פֶּתַח בַּיְתָהּ!"

התשובה לכך היא: על רבקה נאמר (בראשית כד, סז): "וַיִּבְרָאָהּ יִצְחָק הָאֱלֹהִים שְׂרָה אִמּוֹ". רבקה המשיכה את מורשתה של שרה, שהיתה מגיירת את הנשים. לפיכך היתה נוהגת ללכת על פתחי עבודה זרה כדי להציל נפשות! לשכנע את הנשים הבאות לשם לעזוב את העבודה הזרה ולקבל על עצמן עול מלכות שמים.

אם מדובר בשני עוברים שונים, והאחד יהיה כשר בתכלית, צדיק וירא שמים - עכשיו היא רגועה! פְּטָמָה לַחֲצָאִין פְּשִׁרָּה. לגבי השני, שעתידי להיות בן רשע - זוהי גזירת עליון, שעליה לקבל. אולם מה שחשוב הוא - שאין מדובר בן אחד הפכפך בדעותיו.

על הכתוב "וַיִּתְרַצְצוּ הַבָּנִים בְּקִרְבָּהּ", מביא רש"י: "רבותינו דרשוהו לשון ריצה, כשהיתה עוברת על פתחי תורה של נשם ועֶבֶר - יעקב רץ ומפרכס לצאת, עוברת על פתחי עבודה זרה - עשו מפרכס לצאת".

המפרשים שואלים, בשלמא לעבור על פתחי תורה - היה לרבקה עניין גדול, היא רצתה לשמוע, לקלוט,

התשובה החכמה

על סמך הפסוקים המתארים כי בא עיף מן השדה ואת העסקה שבינו לבין יעקב.

"תמה אני", אמר המלך. "הלא בתורה לא נאמר אלא שביזה את הבכורה! כנראה שמרוב שנאתם של חכמי התלמוד לעשו, הבאישו את ריחו וטפלו עליו את כל ארבע העבירות האחרות.

"לעומת זאת" המשיך המלך להרצות את טענותיו, "בספר שמואל (פרק יא) קוראים אנו דברים מפורשים אודות חטאו של דוד במעשה בת שבע, ולא עוד אלא שמעיד עליו הנביא כי גרם למותו של אוריה! ואילו עליו אומרים חכמי התלמוד (שבת נו ע"א): 'כל האומר דוד חטא אינו אלא טועה'

"דברים אלו הם היפך פשוטי המקראות! אין זאת אלא שחכמי התלמוד נשאו פנים לדוד ומרוב חיבתם והערכתם כלפיו, חיפו על מעשיו בתירוצים שונים".

וַיֵּד יַעֲקֹב נָזִיד וַיִּבֹא עֵשׂוּ מִן הַשָּׂדֶה וְהוּא עָיִף (בראשית כה, כט).

הגאון רבי יהונתן אייבשיץ זצ"ל, מלבד היותו תלמיד חכם עצום, היה מצוי גם בהוויות העולם והיה מקורב מאוד למלך.

המלך, שבעצמו היה איש משכיל ומלומד, למד את התנ"ך ואף הכיר את מדרשי חז"ל, היה אוהבו ומרבה להיוועץ בו בענייני הממלכה ולדון עימו בנושאים שונים, כולל בענייני דת, אמונה ומוסר.

המלך העריץ את חכמתו הגדולה של רבי יהונתן ואת ידיעותיו הרבות, ובהבינו שכל אלה מקורן בתורה הקדושה, היה מכבדו ומוקירו עוד יותר.

באחד מביקוריו של רבי יהונתן בארמון, לאחר שהמלך קיבלו בחמימות כדרכו והושיבו לימינו, סח המלך: "זה עתה למדתי כי חכמי התלמוד דרשו שעשו עבר חמש עבירות באותו יום שבו מכר את הבכורה - רצח, נאף וכו', וכל זאת

והחל לאכול - שכח להחזירה.

המלצרים הגישו למלך מנות משובחות בזו אחר זו, רבי יהונתן המשיך בדבריו המרתקים, והטבעת - נשכחה לחלוטין. והנה, ברגע מסוים שבו הוסחה דעתו של המלך, נטל רבי יהונתן את הטבעת בחשאי, והטמינה בכיסו.

זמן רב עוד ישבו כך. הסעודה הסתיימה וכבר הוגשו פירות לקינוח, והמלך ורבי יהונתן עדיין שקועים בשיחה ערה.

לפתע, נכנס מזכיר המלך לטרקלין והגיש למלך מסמכים חשובים הדורשים את חתימתו. הושיט המלך את אצבעו כדי לחתום, ונדהם לגלות כי טבעת החותם איננה.

הביטו רבי יהונתן והמלך כה וכה ומשלא נמצאה הטבעת הוזעקו

נענה רבי יהונתן ואמר למלך, כי מוכן ומזומן הוא להשיב לו תשובה כהלכה על תמיהתו, אך ברשות הוד מלכותו, רוצה הוא לשואלו קודם בעניין זה וזה...

וכך החל בשיחה אודות נושא חשוב כלשהו שהעסיק את המלך, ומעניין זה עברו לעניין אחר וכן הלאה עד שהגיעה שעת הצהריים.

המלך ביקש מרבי יהונתן שיישב עימו בשעת הסעודה, ומשניאות רבי יהונתן, פקד המלך על העבד להגיש לפניו מים כדי שיוכל ליטול את ידיו לפני האכילה, כמנהג היהודים. כך רגיל היה לעשות כדי לכבד את הרב.

טרם הנטילה הסיר המלך את טבעת החותם מאצבעו והניחה על השולחן, אך לאחר שנטל את ידיו

אני את הטבעת?" שאל רבי יהונתן.
 "והרי אני הייתי סמוך יותר לשולחן
 המלך! כיצד זה חרץ דין ואפילו לא
 שאל אותי אם בי האשם?"

השתומם המלך על השאלה:
 "ומדוע שאעלה בדעתי כי הרב
 הישר והנאמן, היקר והחביב ונוגה
 לו סביב, חכם והוגה דעות, חוכמתו
 כמלאך אלוקים, יגנוב את טבעת
 המלך כאחרון השודדים?"

"לעומת זאת, העבד אשר מזרע כנען
 הארור אשר ציווה את בניו: אהבו
 את הגזל, ושנאו את אדוניכם ואהבו
 את הזימה (פסחים ק"ג ע"ב), בוודאי
 ובוודאי שחשוד הוא בגניבה!"
 אז שלף הרב את הטבעת והציגה
 לפני המלך.

"נאלצתי לנקוט בצעד זה על מנת

המשרתים. אלו התכופפו וחיפשו
 מתחת לשולחנות והכורסאות
 וסרקו כל פינה, אך לשווא.

"וַיִּקְצֹף הַמֶּלֶךְ מְאֹד וַחֲמָתוֹ בָּעָרְהָ
 בּו" (אסתר א, יב), וציוו להביא לפניו
 את העבד שהגיש מים לנטילת
 ידיים. כשהובא לפניו, שאלו המלך
 בכעס איה הטבעת.

העבד הכחיש כמובן כל קשר
 להיעלמות הטבעת, אך המלך אטם
 את אוזניו משמוע.

הוא ציווה לכבול את העבד באזיקים,
 ותיכף ומיד היו מתחילים שומרי
 ראשו של המלך להלקותו בשוטים
 עד שיודה, אך אז ביקש רבי יהונתן
 את תשומת ליבו של המלך.

"מדוע זה חושד אדוני המלך בעבד,
 ואינו מעלה על דעתו שמא גנבתי

לעילוי נשמת
 י"א רב פנינה ז"ל

והלא כבר נאמר: "וְהָיָה מִחֲנִיף קְדוֹשׁ וְלֹא יִרְאֶה כֶּף עֲרֹת דָּבָר וְשָׁב מֵאַחֲרָיָה" (דברים כג, טו!) לכן הצדיקו את הצדיק ואמרו: "כל האומר דוד חטא אינו אלא טועה".

אולם עשו, להבדיל אלף אלפי הבדלות, אף בוראו אמר עליו: "וְאֵת עֲשׂוֹ שְׂנֵאתִי" (מלאכי א, ג), ובעצמו אמר: "יִקְרְבוּ יָמֵי אֲבֶל אָבִי וְאַהֲרָגָה אֶת יַעֲקֹב אָחִי" (בראשית כו, מא) - חשוד הוא מאוד ברצח! ואכן, תולים את הקלקלה במקולקל (בבא בתרא קט ע"ב). הודה המלך לרבי יהונתן על תשובתו המאלפת, וקיבל את הדברים בלב שלם.

לענות על השאלה שהציג בפני אדוני המלך בראשית ביקורי", הסביר רבי יהונתן למלך הנדהם. "הנה, ראינו כי אדוני המלך בעצמו סבור כי יש היגיון בהצדקת הצדיק ובהפלת הרשע.

"כי אכן, דוד המלך משיח ה', החסיד והישר, ראש השלישים, ראש לשלשת אבותינו הקודשים (מועד קטן טז ע"ב) - חלילה לנו מלחשוב כי נכשל בעוון אשת איש ובעוון רציחה, וכמו שאמרו רבותינו (שבת נו ע"א): 'וַיְהִי דָוִד לְכָל דָּרְכּוֹ מִשְׁפִּיל וְה' עִמּוֹ' (שמואל א יח, יד), אפשר חטא בא לידו ושכינה עימו?"

השיעור השבועי

של מרן ראש הישיבה
הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

ימי המישי

ימי שלישי

ביאורים נפלאים על פרשת השבוע

שיעור מוסר

בשעה 21:00 בהיכל הישיבה רח' עזרא 1 ירושלים

orhachaim.co.il

ניתן גם לשמוע את השיעור בטלפון: 02-6400000 שלוחה 9

הכל בהשגחה

לימוד גדול יש בדבר עבורנו - עלינו לדעת כי כל מה שנעשה בעולם הוא מעשה ה'.

בכל נמצא חסדו יתברך, ויש להכיר בנפלאותיו. אין כוח באדם לעשות מאומה אלמלא חסד ה'!

אם יעלה לגדולה לא יאמר: חכמתי עמדה לי, ולא בהשתדלות כוחי ועוצם ידי עשיתי את החיל הזה - אלא בורא עולם עשה הכל, וראיה לכך, שיש חכמים גדולים פי כמה וכמה שלא עלו ולא הצליחו.

את הדברים הללו רואים בחוש. אדם פותח חנות ושוקע בחובות עצומים, ואילו רעהו פותח חנות וזהה והצלחתו משגשגת.

מה הסיבה לכשלונו של זה ולהצלחתו של זה? - ה' יתברך.

הוא עושה את הכל. נראה כאילו האדם עושה את הדברים, אבל מאחורי הכל מסתתרת האמת - "כִּי הִקְרָה ה' אֱלֹקֶיךָ לְפָנָי".

כִּי הִקְרָה ה' אֱלֹקֶיךָ לְפָנָי (בראשית כו, כ).
 יצחק שואל: "מַה זֶה מְהֵרָה לְמַצֵּא בְנִי" (שם), הלא ללכת לשדה, לצוד ולשחוט לוקח הרבה זמן! ויעקב עונה:
 "כִּי הִקְרָה ה' אֱלֹקֶיךָ לְפָנָי".

מקשים המפרשים, כיצד הוציא יעקב אבינו דבר שקר מפיו? הלא האמת היתה שרבקה הורתה לו לקחת מן הצאן. במהלך השיחה ביניהם הוא כל כך הקפיד שלא להוציא מפיו דבר שאינו נכון. אפילו באומרו "אֲנֹכִי עֹשֶׂוּ בְּכַרְךָ" הצליח לומר באופן כזה שלא יצא דבר שקר - אנכי, ועשיו בכורך.

אלא, שגם כאן היתה תשובה מדויקת ואמיתית.

יעקב עומד ואומר ליצחק: בְּעֵינַי, כל דבר שקורה הוא על פי רצון ה'. אין דבר שמתגלגל סתם.

אני לא עושה כלום, רק ה' עושה כל דבר. כל המטעמים הללו שהבאתי לך - לא אני עשיתי אותם, אלא כולם נעשו ברצון הבורא יתברך, כדי שאספיק לבוא לכאן לפני אחי.

השאלה היא מה גדר אותה עשייה?

ביאר המהרי"ל: חובה על האדם לעשות איזו השתדלות, אבל יסתפק בעשיית דבר מועט, ולאחר שיעשה זאת יסמוך על ה' שיקבל את השתדלותו לרצון ויהנון אותו כמתנת חנם.

מהו "גול"?

ביאר המשגיח רבי יחזקאל לוינשטיין זצ"ל: כל מעשי האדם בעולם הזה הם בבחינת 'גול' - עגול. העולם דומה לחבית, כולו גילגולים - מגלגלין זכות על ידי זכאי וחובה על ידי חייב, וכיוצא בזאת עוד הרבה מאמרי חז"ל.

כאשר יורד אדם במעלה הר עם חבית עגולה, אין הוא צריך לשאת אותה על כתפיו. יכול הוא להניח אותה על השביל הסלול שם, והיא כבר מתגלגלת מאליה.

רק שוטה גמור נושא את החבית על כתפיו במקרה כזה ומגיר פלגי זיעה מרוב מאמץ!

יהיו אנשים שכאשר יראו את החבית מתגלגלת, ירוצו אחריה לשים יד

המהרי"ל דיסקין זצ"ל הקשה סתירה בין שני פסוקים -

מחד אומר הכתוב "וּבְרַכָּהּ ה' אֱלֹהֶיךָ כָּל יוֹמָם" (דברים טו, יח) - הקב"ה מברך את האדם בכל מה שיעשה, ומאידך נאמר: "בְּטַח אָל ה' כָּל לַיְלָה וְאֶל בְּיַתְדָּהּ אֵל תִּשְׁעֶן" (משלי ג, ה), ופירש הגר"א: "שיהיה ליבך שלם במידת הבטחון, שלא תאמר אבטח בה' אך אני מחוייב להישען גם על שכלי ולעשות, ולכן אמר 'אל תשען', ששכלך לא יהיה אפילו בתורת משענת, אלא 'בטח בה' בכל ליבך". משמע שאל לו לאדם לעשות שום פעולה, אלא יבטח בה' בכל ליבו.

וקשה, האם צריך לעשות פעולה כלשהי וה' יברך את מעשה ידיו, או שישב בחיבוק ידיים וישים מבטחו בה'?

יבוא הכתוב השלישי ויכריע ביניהם - אמר המהרי"ל.

נאמר בתהילים (לו, ה): "גֹּל עַל ה' דְּרָכֶךָ וּבְטַח עָלְיוֹ וְהוּא יַעֲשֶׂה", משמע מכאן שיש עשייה מסוימת שאותה צריך האדם לעשות.

כך בכל דבר ועניין. הקב"ה מגלגל כל דבר, ואתה "גול על ה'", עשה את ההשתדלות המועטת הנצרכת, אך דע שאינך באמת עושה כאן משהו, אלא הדברים מתגלגלים מאליהם, אך ורק על פי רצון ה'.

אומנם, צריכה להיות השתדלות מסוימת, אך יש הבדל עצום בין מעשיו של מי שבוטח למעשיו של מי שאינו בוטח.

הבוטח בה' עושה את השתדלותו בקלות, ללא בהילות. הוא עושה מה שצריך לעשות, ובוטח בה' שיברך את מעשה ידיו. ואילו השני חרד לגורלו, עובד פי כמה, ומוותר על דברים חשובים בדרך...

כמובן, לא דומה זיעה אחת לחברתה. שניהם מזיעים - אבל זה מזיע בגלל עבודתו, וזה זוכה להזיע בגלל מאמציו להגיע למידת הביטחון האמיתית.

ולדוחפה קדימה. גם הם לשוטים ייחשבו.

לשם מה כל המאמץ? החבית יורדת גם בלעדיך!

החפץ חיים זצ"ל המשיל זאת לאדם ההולך בדרך ונושא על גבו שק. בדרך העלהו גביר לכרכרה. פתאום מסובב הגביר את עיניו ולתדהמתו הוא מגלה את האיש ממושיך לשאת את השק עליו ולהתנשף מן המאמץ הגדול.

התפלא: "מדוע אינך מוריד את השק ומניחו למרגלותיך?" - ענה האיש: "די לי בכך שאני מטריח אותך לשאת אותי, איני רוצה להעמיס עליך גם את שקי..."

גיחך הגביר: "הוי, שוטה, הלא אתה ושקך כבר נמצאים בעגלה ומכבידים על הסוסים, ואין שום תועלת במאמצים שלך!"...

המרכז העולמי לתודעה יהודית מוסדות אור החיים

ע"ש הקדוש רבנו חיים בן עטר זצוק"ל - בראשות הרה"ג ראובן אלבז שליט"א

למעלה מ-
10,555,000
שעות של לימוד תורה
בשנה!

להקדשת יום לימוד תורה
הנלמד ע"י מאות אברכים ובחורים
02-5000455

ניתן להקדיש את הלימוד לעילוי נשמה, לרפואה, לזיווג, להצלחה וכו'

רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים טל: 5000455 - 02 פקס: 5000502 - 02 orhachaim.org

לחסויות, להפצה, להנצחות
ולקבלת העלון

orhachaim4@gmail.com

או בטלפון: 02-5000455

058-321-3565

נא לציין "עבור חוברת האור לחיים"

החוברת הודפסה על ידי התורמים והמסייעים הי"ו

לרפואת: רמי בן חוה הי"ו, רמי בן אסתר הי"ו, תקוה בת רחל ריקאס הי"ו,
ראובן בן יעריה הי"ו, גרשון חי בן רחל הי"ו, דוד וראובן בני שרית הי"ו,
אילה בת שושנה הי"ו, ישראל בן רימה הי"ו, מיכל בת אסתר הי"ו,
התנוקה נטע בת ג'והנה הי"ו

ולעילוי נשמת: ר' דוד בן איזה ז"ל, מרים בת זהרה ז"ל.

מוזל בת מרים ז"ל, אליעזר בן רגינה ז"ל, ר' יהודה בן עישה ז"ל.

רחל רוחאם ל"ה בת נרקיס ז"ל, תמר בת רגינה ז"ל.

רחל בת נגימה כוכבה ז"ל, לאה בת פנינה ז"ל, אילן בן מוזל ז"ל.

מרדכי צבי בן רגינה ז"ל, ר' יגאל בן מלכה ז"ל, יעקב בן ברטל ז"ל.

יהונתן בן מרים ז"ל, יוסף בן ציונה ז"ל, ר' יצחק בן נעימה ז"ל. תנצבה.